

dosarul nr.2ra-2104/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (C. Valah)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu)

ÎNCHEIERE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Dorin Spiridon,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dorin Spiridon împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău și executorul judecătoresc Iacob Miron cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,

împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Dorin Spiridon și s-a menținut hotărârea din 16 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 28 septembrie 2017, Dorin Spiridon a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău, solicitând constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 06 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, încasarea prejudiciului moral în mărime de 80 000 de lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reclamantul a indicat că, în fapt, prin hotărârea din 06 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 16 martie 2011 a Curții Supreme de Justiție, s-a decis obligarea Consiliului municipal Chișinău de a-i acorda un teren pentru construcția casei, conform normelor stabilite de legislația în vigoare.

A notat că procedura de executare a fost începută în data de 22 aprilie 2011 de către executorul judecătoresc Onoi Viorica, iar în data de 15 februarie 2013, a fost transmisă executorului judecătoresc Dumitru Manole, care a întreprins măsuri de executare, însă fără rezultat, deoarece debitorul a invocat permanent că Consiliul municipal Chișinău nu s-a întrunit în ședință pentru soluționarea hotărârii judecătorești din 06 decembrie 2010.

La 28 iunie 2016, procedura de executare a fost preluată de către executorul

judecătoresc Iacob Miron, însă documentul executoriu nu a fost executat din motive neclare, fiind astfel încălcat dreptul reclamantului garantat de articolul 6 din Convenție.

Reclamantul a concluzionat că, conform jurisprudenței CtEDO, hotărârea judecătorească nu se finalizează cu pronunțarea, ci cu executarea ei. În acest sens, neexecutarea hotărârii reprezintă o încălcare gravă a art. 6 al Protocolului nr. 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, care prevede, că fiecare persoană are dreptul la protejarea drepturilor sale civile de către o instanță independentă, care se va pronunța referitor la drepturile sale cu caracter civil.

La caz, din cauza neexecutării hotărârii menționate, reclamantul nu poate beneficia de un bun, fiindu-i încălcat și dreptul la protecția proprietății, drept garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, or, neexecutarea hotărârii din 06 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, constituie o ingerință în dreptul garantat privind respectarea bunurilor reclamantului.

În opinia reclamantului, se consideră că în cazul în care hotărârea instanței de judecată nu este executată până în momentul înaintării cererii de chemare în judecată, iar răspunsurile Consiliului municipal Chișinău remise executorului judecătoresc poartă un caracter declarativ, inacțiunile și nedorința părților îi cauzează suferințe morale iar suma de 80 000 de lei ar fi o sumă echitabilă să recupereze doar o parte a prejudiciului moral cauzat.

A mai indicat reclamantul că până în prezent, împreună cu membrii familiei în număr de cinci, locuiesc într-o încăpere în cămin cu suprafața locativă de 25 m.p. Pe parcursul perioadei 06 decembrie 2010 și până la 16 martie 2011, de când hotărârea instanței de judecată a devenit irevocabilă, au crescut considerabil prețurile la materialele de construcție, iar inacțiunile debitorului de a soluționa cerințele lui, creează dificultăți atât reclamantului, cât și membrilor familiei lui.

În drept, și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe prevederile art. 56, 85, 166, 167 din Codul de procedură civilă, art. 14 alin. (1) din Codul civil, art. 2 alin. (1), (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Prin hotărârea din 16 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea înaintată de Spiridon Dorin a fost admisă parțial, s-a constatat faptul încălcării dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 06 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, s-a hotărât încasarea din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Dorin Spiridon pentru neexecutarea hotărârii în cauză, în perioada 29 iunie 2016 - 16 februarie 2018 a prejudiciului moral în mărime de 10 250 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei, iar în total suma de 12 750 de lei. În rest, pretențiile reclamantului s-au respins ca neîntemeiate.

În susținerea soluției sale, prima instanță a reținut că, perioada de neexecutare a actului judecătoresc a fost concretizată de la data când procedura de executare a fost preluată de executorul judecătoresc Iacob Miron, până la pronunțarea hotărârii, respectiv 29 iunie 2016 – 16 februarie 2018, ceia ce constituie 1 an, 7 luni și 18 zile. Or, avocatul reclamantului a menționat că s-a mai adresat în baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 cu două acțiuni în judecată pentru perioadele anterioare de neexecutare, care au fost admise.

Astfel, actele cauzei denotă că din momentul preluării procedurii de executare de executorul Iacob Miron până la înaintarea acțiuni în judecată, Statul nu a întreprins

măsurile suficiente în vederea executării efective a documentului executoriu nr.3-2211/10 din 06 decembrie 2010, temei din care pretenția din acțiune cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a deciziei din 06 decembrie 2010 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă.

Referitor la cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral, instanțele de judecată au reținut că este întemeiată, însă cuantumul solicitat în mărime de 80 000 de lei, este exagerat, or la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, se ia în considerație interesul sporit pe care la avut sau îl are reclamantul în executarea hotărârii judecătorești al cărui beneficiar este, în speță, suma de 10 250 de lei cu titlu de prejudiciu moral este suficientă pentru acoperirea prejudiciu cauzat prin neexecutarea documentului executoriu.

Prin decizia din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Dorin Spiridon și s-a menținut hotărârea din 16 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate. Totodată, a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

La 14 august 2018, Dorin Spiridon a declarat recurs împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei recurate și a hotărârii primei instanțe în partea încasării prejudiciului moral, cu emiterea în acea parte a unei hotărâri noi prin care să se decidă încasarea prejudiciului moral în mărime de 80 000 de lei. Totodată, a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1000 de lei.

În motivarea recursului, recurentul a notat că neexecutarea hotărârii judecătorești irevocabile de către intimat constituie o ingerință în dreptul lui de a dobândi, în temeiul legislației în vigoare, un lot de teren pentru construcția casei, acest drept constituind, în temeiul jurisprudenței CEDO o „speranță legitimă”, care este asimilată de Curte noțiunii de „bun”, fiind apărut în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1, al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

A notat că potrivit hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.17 din 19 iunie 2000 privind aplicarea în practica judiciară de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, instanțelor naționale le revine sarcina primordială cu privire la aplicarea Convenției, acestea urmând să verifice dacă legea sau actul, care urmează a fi aplicat și care reglementează drepturi și libertăți garantate de CEDO, sunt compatibile cu prevederile acesteia, iar în caz de incompatibilitate instanța va aplica direct prevederile Convenției, menționând în fapt în hotărârea sa.

În această ordine de idei, a menționat, că Republica Moldova a fost sancționată de Curte prin nenumăratele sale hotărâri și decizii, cum ar fi decizia CEDO din 02 iunie 2009, Cazacii versus Moldova, neexecutarea hotărârii judecătorești definitive, pct. 1 art.6 al Convenției, art. 1 Protocol 1, decizia CEDO din 19 mai 2009, Miroșnicenco versus Moldova, neexecutarea îndelungată a hotărârii judecătorești pct. 1 art.6 al Convenției, art. 1 Protocolul 1.

Instanța de recurs constată că, decizia din data de 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de către recurent la 28 iunie 2018. Astfel, completul

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 434 din Codul de procedură civilă, consideră recursul depus la data de 14 august 2018, în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Argumentele recurentului precum că, instanțele de judecată eronat au aplicat normele de drept material se resping, deoarece circumstanțele cauzei au fost determinate de prima instanță și de instanța de apel și apreciate corect de instanța de apel cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a

precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol Completul reține că, recursul declarat nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Completul de admisibilitate relevă că, prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce recurentul a avut posibilitatea de a fi auzit de prima instanță și de instanța de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că, recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dorin Spiridon, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dorin Spiridon împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Primăria mun. Chișinău și executorul judecătoresc Iacob Miron cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan